

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 21. februar 2025
Kontor: Proces- og
Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Astrid Knigge
Sagsnr.: 2025-01091
Dok.: 3594809

Besvarelse af spørgsmål nr. 467 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 467 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. januar 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Troels Sten Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 467 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Mener ministeren, at det er fair, at man skal opgive at føre en sag, fordi det koster penge af egen lomme, selvom man vinder den? Ministeren bedes redegøre for, om han vil ændre reglerne, så vinderen går skadesløs derfra, f.eks. ved at taber betaler de fulde omkostninger for vinder ved at føre sagen. Der henvises til: <https://www.dr.dk/nyheder/seneste/jacob-kaarsbo-opgiver-foere-sag-mod-df-af-oekonomiske-grunde>”

Svar:

1. Retsplejeloven indeholder i kapitel 31 regler om retshjælp og fri proces. Fri proces medfører bl.a., at vedkommende part fritages for retsafgift, beskikkes en advokat til at udføre sagen, godtgøres fra statskassen for udgifter, som med føje er afholdt i forbindelse med sagen, samt fritages for at erstatte modparten sagens omkostninger, jf. lovens § 331, stk. 1, nr. 1-4. Derudover er der ved tegning af retshjælpsforsikring mulighed for at få dækket både sagsomkostninger og andre udgifter i forbindelse med retssager.

2. Retsplejelovens regler indeholder endvidere særlige procesformer, hvor det gøres lettere og billigere for borgere at få deres sager prøvet ved domstolene.

I den forbindelse kan retsplejelovens kapitel 39 om den forenkede proces (tidligere ”småsagsprocessen”) nævnes. Kapitlet indeholder bestemmelser om en forenklet procesform, der har til formål at gøre det hurtigere og billigere at få behandlet sager om krav af mindre værdi. Reglerne herom blev ændret som led i gennemførelsen af aftalen om domstolenes økonomi 2024-27 for bl.a. at sikre borgernes adgang til at få deres ret prøvet ved domstolene. Ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 blev beløbsgrænsen for den forenkede proces således hævet fra 50.000 kr. til 100.000 kr.

3. Når en sag afsluttes, skal der tages stilling til, hvem der skal betale sagens omkostninger. Reglerne om fordeling og betaling af sagsomkostninger i civile sager er fastsat i retsplejelovens kapitel 30.

Der fremgår bl.a. af retsplejelovens § 312, stk. 1, at den tabende part skal erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført modparten, medmindre parterne har aftalt andet. Retsplejelovens kapitel 30 indeholder også en

række regler, der modificerer udgangspunktet om, at den tabende part skal betale sagens omkostninger. Det fremgår således f.eks. af retsplejelovens § 312, stk. 3, at retten kan bestemme, at den tabende part ikke eller kun delvis skal erstatte modparten de påførte udgifter, hvis særlige grund taler for det.

Med hensyn til opgørelsen af sagsomkostninger erstattes de udgifter, der har været fornødne til sagens forsvarlige udførelse. Udgifter til advokatbistand mv. erstattes med et passende beløb, og øvrige udgifter erstattes fuldt ud, jf. retsplejelovens § 316, stk. 1. Det beløb, der tilkendes som erstatning for udgifter til advokatbistand, fastsættes som udgangspunkt ud fra landsretternes vejledende takster herom, hvilket ikke nødvendigvis svarer til det salær, parten har aftalt med sin advokat. De vejledende takster tager udgangspunkt i sagens værdi.

Fastsættelsen af sagsomkostninger i den forenklede proces fastsættes efter retsplejelovens kapitel 30, jf. retsplejelovens § 408, stk. 1. Dog er der ved lovens § 408, stk. 2, fastsat maksimumtakster for, hvad der kan erstattes af udgifter til advokatbistand mv. i sager, der behandles i den forenklede proces, om krav, som har en økonomisk værdi af højst 10.000 kr.

4. Den danske retspleje indeholder derfor gode muligheder for, at borgerne kan få adgang til domstolene og få prøvet deres sag. Reglerne om sagsomkostninger giver også en vis fleksibilitet med hensyn til, hvordan omkostningerne skal udmåles.

De gældende regler om sagsomkostninger bygger i store træk på retsplejerådets betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstole (herefter ”betænkningen”). Betænkningen indeholder bl.a. overvejelser ift. sagsomkostningernes betydning for adgangen til domstolene, der henvises til betænkningens kapitel 7.

En ordning, hvorefter en sagsøgt, der får medhold i sin påstand, i alle tilfælde skal have dækket samtlige udgifter, herunder bl.a. advokatsalær, vil kunne medvirke til at øge salærernes størrelse og generelt medvirke risiko for forøgelse af sagsomkostningernes omfang. Der henvises til betænkningen, s. 269, hvor samme synspunkt kommer til udtryk: ”*Både af hensyn til modparten og af hensyn til, at de samlede udgifter til førelsen af civile retssager ikke løber løbsk, er der behov for en strammere styring af, hvilke beløb der tilkendes til dækning af udgifter til advokatsalær*”.

Det kan samtidig medføre en øget procesrisiko, som vil afholde flere fra at få deres ret prøvet ved domstolene. Der henvises til betænkningen, s. 249, hvoraf følgende fremgår: *”Det vil være uheldigt, hvis begrundede krav opgives af omkostningsmæssige grunde. Dette hensyn anviser imidlertid ikke nogen entydige løsninger med hensyn til sagsomkostningsreglerne. Fuld omkostningsdækning til den vindende part sikrer ganske vist, at krav ikke opgives, allerede fordi en retssag ville være urentabel af omkostningsmæssige grunde. Fuld omkostningsdækning til den vindende part er imidlertid samtidig en væsentlig risikofaktor, der kan afholde en part fra at anlægge retssag afhængig af, hvor sandsynligt det er, at retssagen kan vindes”*.

Jeg har på den baggrund ikke planer om at foreslå ændringer af de gældende regler om sagsomkostninger.